

FORTA

OPLEIDINGEN

Vervolgcurcus
Cognitieve Gedragstherapie
Kind & Jeugd
100 uur

Inleiding

Omvang cursus: 16 bijeenkomsten van 6 uur en 15 minuten totaal 100 uur
Deze cursus is een vervolgcursus conform de VGCT-richtlijnen.

Uitgangpunten

Deze cursus behandelt de theorie en praktijk van Cognitieve Gedragstherapie in de meest voorkomende psychologische en psychiatrische (ziekte) beelden waarmee de behandelaar binnen zijn/haar werkzaamheden te maken heeft.

De rode draad van de cursus is het flexibel hanteren van werkzaam gebleken interventies. Hierbij wordt rekening gehouden met de vragen, motivaties, sterke kanten en beperkingen van de cliënt en diens systeem (denk aan gezinsleden, leerkrachten en andere betrokkenen).

Van cursisten wordt eigen inbreng erg op prijs gesteld en casuïstiek inbrengen is heel doelmatig en belangrijk om van te leren en met anderen (mede-cursisten) over van gedachten te wisselen in een intervisie-model.

He uitgangspunt is dat wij cursisten algemene competenties willen leren, die zowel toegepast kunnen worden bij de uitvoering van protocollaire behandelingen als bij behandelingen op maat.

Centraal staan:

- Zelfstandig leren door de cursist
- Sterke koppeling van theorie en praktijk
- Leren door inhoudelijke toetsing en praktische oefening (samenwerken, rollenspel, eigen therapeutische vaardigheden ontwikkelen)
- Flexibel hanteren van protocollen en cognitieve gedragstherapie op maat volgens processtappen
- Reflectie op eigen handelen

Inleiding

De vervolgcursus gedragstherapie kind & jeugd bestaat uit 100 contacturen. Daarnaast wordt van de cursist een zelfstandige en betrokken inzet verwacht ten aanzien van het wekelijks voorbereiden van de literatuur, oefening in de praktijk, toetsen en omvat verschillende cognitief gedragstherapeutische behandelvormen en -methoden, die een aanvulling en verdieping vormen op de basismethoden en -technieken zoals deze zijn geleerd in de basiscurcus cognitieve gedragstherapie. Deze technieken zullen gekoppeld worden aan een aantal specifieke stoornissen die in dit onderdeel aan bod gaan komen.

Met deze behandelvormen kan de (aspirant) gedragstherapeut zijn of haar mogelijkheden in de behandeling van cliënten met specifieke problematiek uitbreiden, dan wel deze behandelmethoden integreren binnen het brede spectrum van therapeutische vaardigheden.

Samenhang van de thema's in de cursus

Deze vervolgcursus is modulair opgezet. Dat betekent dat cursisten kunnen kiezen welke module (25 uur) zij prefereren: een module die aansluit bij het veld waarin zij werkzaam zijn of juist een module die aansluit bij interesse en/of leemtes in kennis en kunde.

De cursist kan daarentegen er ook voor kiezen alle modules te volgen (100 uur).

- De eerste module richt zich op Angst, dwang en Trauma bij kinderen, jeugdigen en jongvolwassenen
- De tweede module richt zich op Zelfbeeld & zelfvertrouwen, stemming en omgaan met lichamelijke en geestelijke stress en spanning
- De derde module heeft de focus op Verslaving, Disruptieve stoornissen en ADHD en ADD
- De vierde module besteedt aandacht aan Neuro-biologische en cognitieve ontwikkelingsstoornissen

Tijdens de lesdagen is er enerzijds veel ruimte voor eigen inbreng van cursisten (bij voorkeur eigen casuïstiek) en anderzijds mogelijkheid om op allerlei (soms) creatieve wijze bezig te zijn met de praktische toepassingen van de verschillende methoden en technieken. De docent wil het gesprek aangaan met cursisten over de effectief gebleken/evidence based therapievormen voor de doelgroep. Daarbij rekening houdend met het verschil in aanpak voor kinderen, jeugdigen en adolescenten en - vanzelfsprekend - de rol van ouders en leerkrachten/docenten. Het is belangrijk en leerzaam om ervaringen uit te wisselen en met elkaar vanuit veiligheid en respect samen te werken en te overleggen.

Protocollen dienen als uitgangspunt, maar worden tot maatwerk gemaakt in relatie met de cliënt.

Vanuit de visie op cliëntgericht werken staat de samenwerkingsrelatie tussen cursist en docent, dan wel behandelaar en cliënt, voorop. Hierin worden respectievelijk de cursist en cliënt en diens systeem bejegend als mondige en deskundigen wat betreft hun eigen - behandel- doelen en hun persoonlijk leven.

Opbouw van de cursus

1. Angst (module 1)
2. Angst (module 1)
3. Dwang (module 1)
4. Vroeg kinderlijk trauma & PTSS (module 1)
5. Zelfbeeld en zelfvertrouwen (module 2)
6. Zelfbeeld pubers en jongeren (module 2)
7. Burn out, overspannen, chronische vermoeidheid (module 2)
8. Stemming (module 2)
9. Verslaving (module 3)
10. Verslaving (module 3)
11. ADHD en ADD (module 3)
12. Disruptieve stoornissen (module 3)
13. LVB (module 4)
14. LVB (module 4)
15. Autisme (module 4)
16. Autisme (module 4)

Toelichting op de opbouw en verantwoording van de thema's:

De verschillende thema's die gekozen zijn om in deze vervolgcursus nader te bestuderen en cognitief gedragstherapeutische diagnostiek en behandelvaardigheden te onderzoeken en oefenen zijn gebaseerd op de psychologische en psychiatrische beelden die het meest voorkomen in het werkveld van de behandelaar Kind en jeugd binnen de GGZ.

Eén op de tien kinderen heeft gedurende de jeugd een of meer angststoornissen. ANGST is daarmee, naast depressie, een van de meest voorkomende psychische stoornissen. Het is derhalve belangrijk en leerzaam voor de cursist kennis te nemen van de verschillende veel voorkomende klinische beelden en te leren de jonge cliënt en diens systeem met gebruikmaking van de evidence based CGT interventies zo efficiënt & professioneel mogelijk te helpen.

Het thema verslaving is eveneens twee keer geprogrammeerd. De ene dag staat in het teken van de middelenverslaving (medicatie, nicotine, alcohol, drugs) en de andere dag heeft als focus de gewoonteverslaving (gokken, internet, gamen, seks en werken) gekozen waarbij ook de cursist betrokken wordt om eigen (ongewenste?) gewoontes te registreren.

Autisme wordt besproken tijdens de eerste dag met vooral aandacht voor recente bevindingen rondom vroegtijdig onderzoek, diagnostiek en meest passende CGT behandelwijzen.

De volgende ASS cursusdag staan jonge vrouwen en meisjes met autisme centraal. Een belangrijke ontwikkeling in de GGZ om aan deze doelgroep meer aandacht (en goede diagnostiek!) te besteden.

Uit het werkveld komen veel vragen over de (doel) groep kinderen en jongeren met een licht verstandelijke beperking (soms met een comorbide beeld zoals ADHD, angststoornis of een verslaving). Het is voor de cursist en behandelaar in de GGZ belangrijk om de mogelijkheden en beperkingen te kennen die het werken met deze groep met zich meebrengt. Eigen inbreng en casuïstiek is vanzelfsprekend zeer welkom.

Methode

De cursist leert de basisbegrippen uit de verschillende therapieën en methoden zowel door het aanreiken van theoretische kennis en interactieve bespreking van de leerstof, als door oefeningen in de praktijk. De cursist maakt op systematische wijze kennis met de bijbehorende methoden en interventies.

Via modelling door de docent kan de cursist zich in de praktijk de interventies/vaardigheden eigen maken.

De cursist oefent met het toepassen ervan door praktische oefeningen en rollenspellen, waarbij men wisselend als therapeut en als cliënt zal optreden. Aandacht wordt besteed aan het therapeutische proces en de therapeutische relatie.

De docent wordt verantwoordelijk geacht voor het lesprogramma en de verschillende onderdelen en werkwijze die hierbij aan bod komen; hij/zij kan - eventueel in overleg met cursisten- aanpassingen doen om het programma meer te laten aansluiten op de vragen vanuit de groep.

Einddoel

De cursist heeft na afloop van de cursus theoretische kennis van de verschillende cognitief gedragstherapeutische (georiënteerde) therapieën en methoden en is in staat een goede afweging te maken wie (en waarom) in aanmerking komt voor de betreffende behandelvorm.

Daarnaast is de cursist in staat om de verschillende behandelvormen met bijbehorende technieken en interventies in de behandeling van cliënten met meer complexe problematiek toe te passen en uit te voeren. Hij/zij kan de opgedane kennis, kunde en vaardigheden gelijk in de behandelkamer inzetten en toepassen. De cursist kan het therapeutisch

proces en de therapeutische relatie in de behandeling als instrument gebruiken.

Werkwijzen

Theorie

Tijdens de bijeenkomsten zal de docent inleidingen verzorgen over de diverse onderwerpen.

Presentaties

Cursisten bereiden zijn allen terdege voor op de cursusdag. Enerzijds betekent dit het bestuderen van de verplichte literatuur (desgewenst het lezen van de aanbevolen literatuur). Anderzijds wordt per lesonderdeel van een cursist (of in overleg een tweetal cursisten) gevraagd een presentatie te verzorgen die mede-cursisten inhoudelijke toetst op de opgegeven literatuur.

Deze toetsing is zeer breed op te vatten: het kan gaan om een online vragenlijst, een quiz, een kruiswoordpuzzel of een andere inventieve of creatieve variatie waarbij de focus ligt op de inhoud maar de vorm variabel is.

Modelling

De docent doet aan de cursisten voor hoe de verschillende te leren vaardigheden dienen te worden toegepast.

Rollenspel

Praktische oefening van de (gespreks) vaardigheden vindt plaats via rollenspel.

Plenair worden de moeilijkheden nabesproken, korte demonstraties gegeven en opnieuw geoefend.

Van de deelnemende cursisten wordt verwacht dat zij participeren.

Rollenspel kan plaatsvinden in kleine groepen (2 personen) om te oefenen om een techniek uit te proberen; in grotere groepen (4 a 5 personen) kan men de verschillende rollen eveneens oefenen en van elkaar feedback krijgen.

In de plenaire groep wordt eveneens geoefend met een aantal observatoren en 'mede therapeuten' om van elkaar te leren.

Casuïstiek

Casuïstiek wordt door zowel docent als cursisten ingebracht.

Huiswerk

De cursisten zullen theorie moeten bestuderen en schriftelijke opdrachten uitvoeren zoals het voorbereiden van casuïstiek, maken van verslagen van praktijkoefeningen, (zelf) rapportage, invullen dan wel bijhouden van vragenlijsten en het maken en/of ontwikkelen van registratie-opdrachten voor cliënten of mede-cursisten.

Meer informatie:

FORTA OPLEIDINGEN

Tel. 010 262 07 36

info@fortaopleidingen.nl

www.fortaopleidingen.nl